

*Okul Öncesi
Çocuklar için
Dil Gelişimi Etkinlikleri*

Aile Akademisi Yayınları
Okul Öncesi Çocuklar İçin Dil Gelişimi Etkinlikleri

Hazırlayanlar

Aslı Gamsız, Evrim Gürman, Elif Kaya, Esman Aktürk, Canan Başak, Seda Yeşil

Mizanpaj

Hamza Kahraman

Redakte

Hamza Kahraman

Yayın Tarihi

Eylül 2011

İletişim Bilgileri

Aile Akademisi

www.aileakademisi.org

Sinandede Mh. 2. Sinan Sk. No:20/E Yıldırım/Bursa

Bu kitap Aile Akademisi'nin ücretsiz hizmetidir. Aile Akademisi adı zikredilmek kaydıyla bireysel kullanıma açıktır. Çoklu kullanımlar için Lütfen Aile Akademisi'nden izin alınız.

Önsöz

Çocuklar bir toplumun geleceğidir. Ahlaklı, karakterli, kişiliği ve psikolojik dünyası güçlü çocuklar yetiştirmek ailenin en önemli görevleri arasındadır. Ne var ki, pek çok anne-baba çocuklarına yeteri kadar zaman ayıramıyor.

Okul öncesi dönem çocukların kişiliklerinin oluşumu açısından kritik bir dönemdir. Bu dönemde anne-babaların çocuklarıyla kuracakları nitelikli ilişki çocuklarının kişiliklerini de büyük oranda etkileyecektir. Ancak ifade ettiğimiz gibi, günümüzde anne-babalar çok yoğun. Çocuklarına ya zaman ayıramıyorlar ya da onlarla birlikte geçirdikleri vakitleri nasıl değerlendireceklerini tam olarak bilemiyorlar.

Bugüne kadar görüştüğümüz anne-babalar bize sıklıkla: “Çocuklarımızın gelişimi için biz neler yapabiliriz?” sorusunu yönelttiler. Evet, çocuklarımızı pek çok tehlike bekliyor ve çocuklarımızın yaşadığı pek çok sorun var. Ama çocuklarımıza ve anne-babalarımıza etkin alternatifler sunmadıkça bu sorunları çözmemiz, çocuklarımızı bu tehlikelerden uzak tutmamız çok mümkün görünmüyor.

Aile Akademisi olarak sadece sorunları tespit eden değil, aynı zamanda çözümler ve pratik uygulamalar üreten/öneren bir projeyi hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Anne-babalara sadece “Aman şunlara dikkat edin, aman bunları yapmayın!” diye uyarılarda bulunup kenara çekilmek elbette ki kolaydır. Aile Akademisi bu noktada anne-babalara neler yapacağı konusunda öneriler de bulunmayı ve alternatifler sunmayı temel görevleri arasında sayıyor.

İşte elinizdeki kitap Aile Akademisi'nin bu amaç doğrultusunda yayınladığı bir çalışma.

Aile Akademisi bu ihtiyacı karşılamak için anne-babaların evde çocuklarıyla uygulayabilecekleri 200'den fazla etkinliği bir araya getirerek onları gelişim alanlarına göre sınıflandırdı. Böylelikle 4 farklı kitabı(Bilişsel gelişim etkinlikleri, dil gelişimi etkinlikleri, psikomotor gelişim etkinlikleri, sosyal duygusal gelişim etkinlikleri) siz anne-babaların hizmetine sunuyor.

Bu kitaplarda yer alan etkinlikler, oyunlar sizlerin evde çocuklarınızla baş başa oynayabileceğiniz şekilde hazırlandı. Etkinlikleri/oyunları uygulamak için özel bir uzmanlık gerekmiyor. Bazı etkinlikler basit araç-gereçler gerektiriyor. Bunlar her evde bulunabilecek türden araç gereçler.

Bu kitaplarda yer alan etkinlikler hem çocuklarınızın gelişimine katkıda bulunacak, hem sizin çocuğunuzla ilişkinizi güçlendirecek ve hem de sizin çocuğunuzu daha yakında tanımanızı sağlayacaktır.

Son olarak şunu hatırlatmak istiyoruz: Unutmayın ki, bu etkinlikleri çocuklarınızla nitelikli, güzel vakit geçirmeniz için hazırladık. Bazı etkinlikleri/oyunları çocuklarınız yapamayabilir/beceremeyebilir. Bu önemli değildir. Çocuğunuzu zorlamayın, o etkinliği başka bir zamana bırakın. Onun yerine başka bir oyuna/etkinliğe geçmeniz daha iyi olacaktır.

Bu çalışmaların çocuklarımızın gelişimine katkı sağlamasını diliyoruz.

Diğer eğitim ve yayınlarımızda tekrar buluşmak üzere...

Mücahit Gültekin
Aile Akademisi Proje Koordinatörü

DİL ALANI

Örüntü Oluşturma

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Çocuğunuzla ev ya da bahçe ortamında bulunabilecek malzemelerle örüntüler oluşturma oyunu oynayabilirsiniz. Bu oyun için çocukların önlerine örüntüde kullanılacak malzemeleri dizin. Çocuğunuza model olmak amacıyla kaşıklardan bir örüntü hazırlayın. Örneğin; 2 çay kaşığı 1 plastik kaşığı-2çay kaşığı... Ya da 1 yemek kaşığı 3tatlı kaşık 1 tahta kaşık 1 yemek kaşığı 3 tatlı kaşığı vb. gibi. Çocuğunuzdan örüntüleri devam ettirerek tamamlamalarını isteyin. Daha sonra çocuğunuzun da sizin için örüntüler oluşturmalarını isteyin ve sizde tamamlamaya çalışın.

Öneri: Renkli mandallar, kalemler, Legolar, geometrik şekiller gibi farklı materyallerle de örüntüler oluşturulabilir.

İlgili Kelimeler

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4-6

Hazırlayan: Aslı GAMSIZ

Bir kelime belirleyin ve söyleyin, örneğin; "Deniz" dediniz, sırayla belirlemiş olduğunuz kelime ile ilgili olarak ya da o kelimeyi anımsatan kelimeler türetmeye başlayın, örn.;"deniz =kum", "deniz-gemi", "deniz- martı", "deniz - insan", "deniz-yaz" gibi... (bunları bir kâğıda not edin) Oyun ilerledikçe belirlenen süre içinde kelime türetmeyen "pas" desin ve sırasını versin, (yeni bir "ilgili kelimeler" oyununa başlarken, çocuğunuzun da bir kelime belirleyip, söylemesini, oyunu başlatmasını isteyebilirsiniz) oyun sonunda tuttuğunuz notlara bakarak kim daha çok kelime türeterek o kelimeye ait oyunu kazanmış baktır.

Ne Sesi

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4+

Hazırlayan: Canan BAŞAK

Amaç: Sesleri ayırt edebilme, Sesin kaynağını söyleyebilme, Sesin geldiği yönü belirleme

Oyun için bir masaya geçerek oturulur. Oyuncular 2-3 ve daha fazla kişiden de oluşabilir oyuncuların birinin gözleri bağlanır. Bu sırada çeşitli sesler dinletilir. (Anahtar sesi, alkış, tel, kapı açma, tabak, müzik aleti vs) Bu seslerin neye ait olduğunu tahmin etmeleri istenir. Sesler hızlı-yavaş ince-kalın vb şekillerde de çıkarılarak oyun zenginleştirilebilir.

Makineler Çalışıyor

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 4-5

Hazırlayan: Elif KAYA

Amaç: Beden dilini kullanarak bir hareketi ve sesi taklit edebilme

Evinizde ve çevrenizde çalışırken ses çıkaran aletleri belirleyin.(saat, mutfak robotu, düdüklü tencere, dikiş makinesi, saç kurutma makinesi vb.)bunların isimlerini küçük kâğıtlara yazın ve katlayın. Katladığınız kâğıtlardan birini seçin. Seçtiğiniz aleti hareketi ve sesiyle taklit etmesini isteyin. Bunu bir yarışma haline de getirebilirsiniz. Hangisini çok iyi anlattığı hangisinde eksiklikleri olduğunu konuşarak puanlama yapabilirsiniz. Konuşurken beden dilini kullanmak iletişimin etkili olmasını sağlayacaktır.

DİL ALANI

Doğu, Batı, Kuzey, Güney

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 6+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Olay ya da varlıkların özelliklerini karşılaştırabilme, yönleri öğrenebilme.

Çocuğunuza evinizi merkez alarak doğuyu, batıyı, kuzeyi, güneyi gösterin. Nasıl mı? Örneğin sabahleyin güneşin doğduğu yeri ona gösterin ve doğu olduğunu söyleyin. Pencerenizden güneşin batışını izleyin ve orasının batı olduğunu söyleyin. Yönleri öğrendiği zaman evinizin çeşitli yerlerini ev eşyalarını veya çocuğunuzun oyuncaklarını saklayın. Sonra 'iki adım kuzeye', 'Bir adım doğuya'... şeklinde tarif ederek sakladığınız şeyi bulmasında yardımcı olun.

Biraz Önce Gözüme Takılan Neydi ?

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Çocuğunuzla beraberken onun renk ve şekillerin farkına varma becerisini geliştirebilirsiniz. Arabayla giderken veya yolda yürürken ona: 'Biraz önce kare şeklinde bir şey gözüme takıldı. veya Biraz önce kırmızı bir şey gözüme takıldı, o neydi?' diyebilirsiniz. Çocuğunuz bunları tahmin etmeye çalışsın. Eğer yanlış tahmin ederse onu uyarıp neden hatalı olduğunu belirtin. Örneğin; Aklınızdaki küre şeklindeki bir nesne için aklınızdaki topsa, çocuğunuz karpuz demişse, biraz daha düşünmesini, ama ev demişse 'Ev küre değil belki küp şeklindedir' diyebilirsiniz. Çocuğunuzla birlikte bu etkinliği evde ya da sokakta dönüşümlü olarak uygulayabilirsiniz.

Şekillerden Öykü Oluşturma

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4+

Hazırlayan: Canan BAŞAK

Amaç: hayal gücünü ve yaratıcılığını destekleme, düşündüklerini ifade edebilmesini sağlama.

Daha önceden renkli kartonlardan kesip hazırlamış olduğunuz (her şekilden 8 - 10 adet) kare, dikdörtgen, üçgen, daire, elips, yarım daire vs şekilleri çocuğunuza verin ve gördüğü şekillerden farklı resimler oluşturmasını isteyin. (ev, araba, bulut vs. gibi nesnelere olabilir) daha sonra oluşturmuş olduğu resimlerin hikâyelerini anlatmasını isteyin.

Makineler Çalışıyor

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 4-5

Hazırlayan: Elif KAYA

Sınıf ortamında ya da çoklu gruplarda daha rahat oynatılabilecek bir oyun. Çocuklara oyun açıklandıktan sonra çocuklardan biri bulunulan ortamdaki uzaklaştırılır. Kalan çocuklar buldukları ortamdaki ortak bir nesne seçerler. Odadan çıkarılan çocuk geri çağırılır. Ve arkadaşlarına teker teker 'nesi var?' diye sorar. Verilen cevapları değerlendirerek nesneyi bulmaya çalışır. İki kişi oynanacaksa da dışarı çıkarmaya gerek olmadan bir kişi ebe olur ve diğeri de aklından bulunduğu ortamdaki bir nesne tutar. Ebe tutulan nesneyi tahmin etmeye çalışır. Üç tahmin hakkı vardır. Eğer üçüncü tahminde de bilemezse arkadaşları tarafından çeşitli şekillerde cezalandırılır.

DİL ALANI

Ateş, Toprak, Hava, Su

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 3-6

Hazırlayan: Aslı GAMSIZ

Amaç: Havada, suda, karada yaşayan hayvanları ayırt edebilme

Yumuşak bir top ya da düğüm atılmış bir mendilin oyuncudan oyuncuya atılmasıyla oynanır. Topu atan oyuncu "Ateş" derse, topu tutan oyuncu sessiz kalır. Eğer "Toprak" derse, atıcı 10'a kadar saymadan topu tutan oyuncunun bir kara hayvanı adı; "Hava" derse bir kuş adı; "Su" derse bir balık adı söylemesi gerekir. Oyuncu yanarsa cezalandırılır.

Hareketli Üzümler

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Canan BAŞAK

Amaç: farklı olay ve durumları gözlemleyebilme, gözlemediği olayların neden ve sonuçlarını ifade edebilme.

Bir bardağın içine gazozu koyun. Gazozun çıkardığı kabarcıklara dikkatini çekin. Sonra kuru üzümle birlikte bir oyun oynayacağınızı ifade edin. Kuru üzümle gazozun içine koyun ve nasıl hareket ettiğini beraber gözlemleyin. Kuru üzümlelerin nasıl ve neden gazozun içinde dans ettiği hakkında çocuğunuza sorular sorun. Sonra gerekirse siz de ekleme yapın.

Mutfak Geometrisi

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4-7

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Varlıkların çeşitli özelliklerini gözlemleyebilme, Dikkatini toplayabilme, Geometrik şekilleri tanıyabilme

Mutfağınız geometri oyununa müsait bir alan. Bir şekil söyleyin, örneğin daire. Çocuğunuz mutfakta bu şekle sahip neler bulacak bekleyin görün. Tabaklar, kavanoz kapakları, yoğurt kâsesi gibi şeyler. Ya da değişiklik olarak, siz ve çocuğunuz bu şekle uygun mutfak aletlerinin adlarını sırayla söyleyebilirsiniz. Bakın bakalım hanginiz listeye daha fazla alet adı koyabiliyorsunuz.

Müzikli Bardaklar

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 4-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Olay ya da varlıkların özelliklerini karşılaştırabilme, Ölçme sonuçlarını tahmin ettiği sonuçlarla karşılaştırabilme. Konuşurken sesini doğru kullanabilme

Su bardaklarına değişik miktarlarda su doldurun. Yavaşça su bardaklarına kaşığı dokundurarak çıkan melodiyi çocuğunuza dinletin. Basit tonlar deneyip, onunda kendi melodisini oluşturmasını isteyebilir, teşvik edebilirsiniz.

Kendi Öyküm

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 6+

Hazırlayan: Evrim GÜRMAN

Amaç: Hayal gücünün gelişmesini sağlamak.

Çocuğunuza yanlış davranış yapan ve daha sonra bu davranışından pişman olan bir çocuğun öyküsünü oluşturmasını isteyin. Çocuğunuz öyküsünü oluştururken siz de çocuğunuzun defterine söylediklerini sol tarafa yazın, sağ tarafı da boş bırakın. Öyküsünü bitirdikten sonra mum boya ile öyküyü resimlemesini isteyin. Ardından da mum ile boyadığı resimleri sulu boya ile boyamasını isteyin. Böylece çocuğunuzun sürpriz öykü oluşturmasını ve eğlenmesini sağlayacaksınız. Ayrıca konuyu çocuğunuzun geliştirmesini istediğiniz davranışa göre de değiştirebilirsiniz.

Ne Uçmaz, Ne Gezmez, Ne Yüzmez?

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Elif KAYA

Amaç: farklı olay ve durumları gözlemleyebilme, gözlemediği olayların neden ve sonuçlarını ifade edebilme.

Çocuğunuza sırasıyla ne uçmaz, ne gezmez, ne yüzmez diye sorular yöneltin, daha sonra aynı soruyu tek tek değil de bir defada sorarak sırasıyla cevaplamasını isteyin. Bir örnek verin, kedi uçmaz, ağaç gezmez, taş yüzmez gibi. Bu oyunu saniye tutarak oynarsanız çok heyecanlı ve eğlenceli olacaktır.

Noktaları Birleştirerek İsmi Bul

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5

Hazırlayan: Aslı GAMSIZ

Amaç: Yönergeye uygun çizgiler çizebilme.

Bir kâğıda, çocuğunuzun ismini ve soyadını, harfleri çeşitli yerlere dağıtarak yazın. Her harfin önüne bir nokta koyun. Çocuğunuzun ismini oluşturması için, noktaları sırayla birleştirmesini isteyin

Çorap Dedektifi

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 3-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Verilen nesne, olay ya da varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme.

Çocuğunuz odaya girmeden önce çorapların teklerini oda içinde çeşitli yerlere yerleştirin. Çorapların saklandıkları yerlerde bir kısımlarının gözükmesine dikkat edilerek yerleştirilmesi gerekmektedir. Odanın bir köşesine de çocuğunuzun boyuna uygun olacak şekilde ip gerilir ve bağlanır. Çocuğunuza eşleri saklanmış çoraplar gösterilir ve bunların eşlerinin kaybolduğu söylenir. Çocuğunuzun çorap dedektifi olarak tek tek çorapların eşlerini bulmaları gerektiği ve çorabın eşini bulduktan sonra çorap çiftlerini ipe asmaları anlatılır.

Sen Olsaydın

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5+

Hazırlayan: Elif KAYA

Amaç: Drama çalışması, duygularını ifade edebilme, çevresinin farkında olabilme.

Çocuğunuza kullandığımız araç gereçlerden bir tanesini seçmesini söyleyin, sen bu araç olsaydın nerede, nasıl olurdu, nasıl çalışırdın, görevin ne olurdu neler yapmak isterdin, hangi mesleğe ait olurdu gibi yönergelerle bir hikâye oluşturabilirsiniz.

Örneğin ben bir mikserim, elektrikle çalışırım, güzel pastalar yaparım, mutfakta dururum gibi...

Öykü Tamamlama

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5+

Hazırlayan: Evrim GÜRMAN

Bu etkinlik çocuğunuzun durum ve olaylarla ilgili neden sonuç ilişkisi kurma becerisini geliştirmesine katkı sağlayacaktır. Öyküyü çocuğunuzun anlattığı şekilde yazarak tamamlayınız.

Nazlı'nın kırmızı bir topu vardı. Kırmızı top Nazlı ile oynamaktan çok sıkılmıştı ve bir gün onun yanından kaçırıldı. "Oh başkasının elinde olmadan yuvarlanmak ne güzelmiş" diyerek çayırların üzerinde hoptadı, taşlarda sekti ve kendini suya atıp dilediği gibi gezindi. Ama bir süre sonra yalnızlıktan canı sıkıldı ve kendine bir arkadaş aramaya karar verdi. O sırada otların üzerinde bir...

Balıklardan Mesaj Var!

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Konuşurken sesini doğru kullanabilme, Algıladıklarını hatırlayabilme başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme.

Karton kâğıtları balık şeklinde kesin. Her balığın üstüne farklı mesajlar yazın. 'kırmızı renkte bir şey göster', 'Ona kadar say', 'Üç defa sol kulağına dokun' gibi. Sonra bunları kavanoza doldurun ve çocuğunuza eliyle bir balık tutmasını söyleyin. Tuttuğu her balığın üzerindeki mesajı okuyun, o da yerine getirsin.

Çorap Dedektifi

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 3-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Öncelikle her nesnenin bir şekli olduğunu çocuğunuza anlatın. Şekillerin özelliklerinden bahsedip ve geometrik şekilleri tek tek gösterin; üçgen, kare, dikdörtgen daire gibi. Daha sonra çocuğa evdeki eşyalardan; TV gibi, dikdörtgene benzer iki kenarı uzun iki kenarı kısa bir eşya gösterin. "Bak bu dikdörtgene benziyor" deyin. Sonra çocuğunuza fırsat vererek onun da öğrendiği geometrik şekillere benzeyen eşyalar bulmasını isteyin. Bu etkinlik çocuğunuzun hem gözlem yapmasına, hem de dil gelişimini desteklemesine yardımcı olacaktır. Çocuğunuza mutlaka güvendiğinizi, yapabileceğini gösterin. Çok zorlandığında ipuçları vererek yardımcı olun.

Zıt Kavramlar

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4+

Hazırlayan: Elif KAYA

Odanın ortasına bir sandalye koyarak bir nesne belirleyin ve bu nesneyi çocuğunuza sandalyenin altına bırak, sandalyenin üstüne bırak ,sandalye ile benim arama bırak, sandalyenin arkasına yerleştir, sandalyenin önüne yerleştir diyerek yönergeler veriniz. Daha sonra mutfaktan kaşık çatal getirerek büyük küçük hangisi, uzun kısa hangisi,eski yeni hangisi diyerek oyunu zenginleştiriniz.

Ataçtan Şekiller

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 4-6

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Ataçlar kolay bulunan kırtasiye malzemeleri olduğundan çeşitli ataçları kullanarak matematiksel kavramlar pekiştirilebilir. Ataçlar yapılış malzemelerinin özelliği, renk ve boyutlarına göre eşleştirilebilir, gruplanabilir, her grupta kaç tane ataç olduğu sayılabilir ve azlık ya da çoklukları çocuklarca söylenebilir. Çocuğunuz önüne bir kutu ataç koyarak, bu ataçları birbirine eklemesini ve farklı boylarda zincirler oluşturmasını isteyin. Oluşturduğu zincirleri yan yana dizerek, uzunluk ve kısalıklarına göre hangisinde daha çok ataç olduğunu tahmin etmesini sağlayın. Daha sonra ataçları saymasını ve şimdide büyüklüklerine göre sıralamasını isteyin. Oluşturduğu zincirlerle evdeki çeşitli nesnelere boylarını ölçebilir ve hangi malzemeden kaç tane olduğunu söylemesini isteyebilir ve bu zincirlerden hangi şekillerin yapılabileceğini düşünmesini sağlayabilirsiniz.

Bir Şey Söyle

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5+

Hazırlayan: Aslı GAMSIZ

Bu oyun sayesinde, çocuğunuzun kelime hazinesinin geliştirilmesine yardımcı olacak, aynı zamanda hafıza çalışması yapmış olacaksınız.

-Aşağıda bir örnek verilmiştir:

-Baba: ben geziye gidiyorum, "bavulumu siyah bir gömlek koydum"

-Anne: ben geziye gidiyorum "bavulumu, siyah bir gömlek, gri bir pantolon koydum"

-Sıra çocuğa gelince; sizin cümlelerinizi tekrar edip, yanına bir yan cümlecik eklemesini isteyin ve oyna bu şekilde eklemeler yaparak devam edin, oyun esnasında şaşırın, sıralamayı unutan olursa, oyun arasında ufak bir taklit, cezası verip oyuna devam edebilirsiniz.

Eğlenceli Tahmin

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 4+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Aklınızda bir hayvan tutup, o hayvanın özelliklerini çocuğunuza ipucu olarak verin.

Örneğin; uzun bir boynu var, üzeri benekli, ağaç yapraklarını yer. Bu nedir?(zürafa).

Suda yaşar, kısa bacakları ve kocaman dişleri vardır, yeşildir. Bu nedir?(timsah).

Sütü sever, tüyleri vardır, miyav der. Bu nedir? (kedi).

Çocuğunuz cevabı bildiğinde o hayvanı canlandırmasını ve hareketlerinden oluşan bir drama yapmasını isteyebilirsiniz. Daha sonra onun size aklında bir hayvan tutup, ipuçları vermesini söyleyebilir, ailece oynayabilir ve birlikte canlandırabilirsiniz.

Bu etkinlikle çocuğunuzun tahmin yeteneklerini, canlılara ait sınıflandırma kabiliyetlerini geliştirmiş ve gözlem yeteneklerini artırmış olacaksınız.

Pamuk Üfleme Oyunu

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Esmâ AKTÜRK

Amaç: Nefesini doğru kullanabilme

Çocuğunuzla beraber büyükçe bir masaya karşılıklı oturunuz. Tam ortaya bir miktar pamuk koyunuz ve oyuna başlayınız. Pamuk masanın üzerinde üflemeyle oradan buraya sürüklenecektir. Oyunda masanın üzerine üfleyerek pamuğu yere kim düşürürse oyundan çıkar. Biz büyükler daha hızlı üfleyerek oyundan çabuk çıkabiliriz. Ama bizim artımız olup çocuktan daha iyi nefesimizi kontrol edebiliriz.

Gölge Saati

Gelişim alanı: Dil alanı - Bilişsel alan

Yaş grubu: 6+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Kare şeklinde bir karton veya mukavva kesin. Oyun hamuru yardımıyla, kartonun tam ortasına bir kurşun kalem diki. Kartonunuzun yerini belirlemek için, güneş gören bir yere koyup, çevresini tebeşirle çizin veya sabitleyin. Her saat başında, kurşun kalemimizin karton üzerine düşen gölgesini çizin ve saatin kaç olduğunu çizgi üzerine yazın. Ertesi gün kartonunuza aynı yerine koyduğunuzda, kalemin gölgesi size saatin kaç olduğunu söyleyecektir. Ancak, gölge saatiniz birkaç gün sonra şaşıracaktır. Çünkü güneş, bir yıl boyunca hep aynı saatte doğup batmadığı için, gölgelerin yeri sürekli değişir.

İsim Türetme

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 6+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Bu oyunu ancak okuma yazma bilen bir çocukla oyna bilirsiniz. Oyunun temeli seçtiğiniz bir harfle başlayan kız ve erkek isimlerini belli bir zaman dilimi içinde bulmaya dayanır. En az iki kişiyle oynanır. 'A' harfini seçtiğinizi farz edelim. Her oyuncu, diğerine göstermeden 'A' harfi ile başlayan kız ve erkek isimlerini yazar.

Örnek; Kız isimleri Erkek isimleri

Ayşe

Ali

Aylin

Ahmet

Süre dolunca oyuncular kalemi yere koyar, iki tarafın yazdığı isimler sayılır. Fazla isim yazan oyunu kazanır.

Sadık Bir Köpek Mi ?

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 6+

Hazırlayan: Seda YEŞİL

Amaç: Farklı ağırlıktaki nesnelere taşıyarak belirli bir mesafeye gidebilme, Belli durum ve olaylarla ilgili neden-sonuç ilişkisi kurabilme

Köpükten yapılmış ve kullanılıp atılan tabaklardan bir tane alın. Boş bir teneke kola kutusunu yere koyun. Köpük tabağınızı saçlarınıza ya da yün kumaşa bir süre sürttükten sonra yerdeki kola kutusuna yaklaştırın. Kutunun sadık bir köpek gibi tabağımızın peşinden geldiğini göreceksiniz.

Şarkı Bulmaca

Gelişim alanı: Dil Alanı

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Evrim GÜRMAN

Amaç: Zihin ve dil gelişimini sağlamak.
Çocuğunuza şimdi bir kelime söyleyeceğinizi, o kelimedenden şarkı söylemesini isteyin. Örneğin; “uzun” kelimesini söyleyin, şimdi uzun kelimesinin geçtiği bir şarkı söylemesini isteyin. “İki uzun kulağım bir fısıltıyı duyar” gibi. Ardından kelimeler söyleyin oyuna bu şekilde devam edebilirsiniz.

Senin Göremediğini Görüyorum

Gelişim alanı: Dil alanı - Bilişsel alan

Yaş grubu: 4-5-6

Hazırlayan: Aslı GAMSIZ

Aile bireylerinden biri ebe seçilir. Ebe buldukları oda içindeki eşyalardan birini, aklından tutar ve şöyle der;
-“Ben sizin göremediğiniz, demirden yapılmış bir şey görüyorum” der. Diğer aile bireyleri sorular sorarlar.
—Rengi sarı mı?
—Büyük mü?
—Dört köşe mi?
—Yuvarlak mı?
—Ayaklı mı?
Ebe bu soruları “evet” ya da “hayır” ile cevaplar, sıra eşyanın adını bulmaya geldiğinde, herkes tahminlerini söyler, doğruyu bulan ebe olur.

Teyzem Çarşıya Gitti

Gelişim alanı: Dil alanı

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Elif KAYA

Amaç: Tahmin yeteneğini destekleme.
Oyunda ilk oyuncu "Teyzem çarşıya gitti ve... (A harfi ile başlayan bir nesne) aldı" der. İkinci oyuncu bu cümleyi tekrarlayıp, A harfi ile başlayan yeni bir nesnenin adını söyler. Oyuncuların "Teyzem çarşıya gitti ve bir ananas, bir atkı, bir ayakkabı, bir anahtar, ... aldı" gibi önceden söylenen nesnelere anımsaması ve her seferinde yeni bir nesne adı söylemesi gerekir. Sözcük bulamayan ya da geciken oyundan çıkar.

Eğlence Treni

Gelişim alanı: Dil alanı - Bilişsel alan

Yaş grubu: 5-6

Hazırlayan: Elif KAYA

Kâğıtlara daireler çizerek çocuğunuzdan kesmesini isteyin. Kesilen daireleri tren vagonu gibi dizin. Bazı dairelerin arkasına bir 'adım ilerle, sevdiğin bir şarkı söyle, bir bilmece sor, evdekileri öp' gibi yönergeler yazın ve ters çevirin. Sonra sırasıyla cümle tamamlama yarışması yapın. Verdiği her doğru cevapta bir daire zıplayarak ilerlemesini söyleyin. Örnek; 'kar yağıyor çünkü... Pencere açık bu yüzden... Şemsiyemi yanıma almadım çünkü. Yolda yürürken taşa takıldım çünkü... Gibi cümleleri doğru bir şekilde cevaplamasını sağlayın. Verdiği her doğru cevapta üstünde bulunduğu dairenin yönergelerini uygulamasını sağlayın. Yanlış cevaplarda ise doğru cevap verene kadar aynı dairenin üstünde durmasını söyleyin.